

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.387/2012/15.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a **2013. április hó 5.** napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést:

A rágalmazás vétsége miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Bf. 10.622/2012/6. számú ítéletét **helybenhagyja.**

Felhívja a magánvádlót, hogy le nem rótt illetékként leletezés terhe mellett az iratoknál 15 nap alatt rójon le 10.000 (tízezer) Ft másodfokú, valamint 10.000 (tízezer) Ft harmadfokú fellebbezési illetéket.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. január hó 6. napján kelt 22.B. 35.198/2009/49. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében (Btk. 179.§ (1) bekezdése), ezért őt 3 évi időtartamra próbára bocsátotta, kötelezte a felmerült bünygyi költség és a magánvádló útiköltségeként valamint készkiadásaként és jogi képviselője díjaként felmerülő költség megfizetésére az alábbi tényállás alapján:

A vádlott a FedEx útján 2009. március 23. napján küldte el 2009. február hó 12. napján kelt levelét a Vatikánba, amely 2009. március 31. napján került kézbesítésre. A levél Rómából megküldésre került a magyarországi nunciatúrára, majd érsek¹ a levél kivonatát nyilatkozattételre 2009. május hó 8. napján küldte meg a magánvádlónak. A levélre a magánvádló 2009. május 11. napján válaszolt, 2009. június 4. napján postára adott és 2009. június hó 8. napján érkezett

beadványában feljelentést terjesztett elő a vádlott ellen a Btk. 179.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés b.) és c.) pontja szerint minősülő és büntetendő nagy nyilvánosság előtt jelentős érdeksérelmet okozva elkövetett rágalmazás vétsége miatt.

A vádlott a Vatikánba küldött levelében tanú1-re, mint magánvádló titkárára hivatkozással azt híresztelte, hogy magánvádló 20 éve ismert homoszexuális, aki tanú1-nek 1.000.000 forintot ajánlott a kettőjük közötti szexuális együttlétért. A levél szerint tanú1 azt állította, hogy magánvádló bemutatta őt más homoszexuális püspököknek. A levél tartalmazza, hogy tanú1 több képet is küldött, melyen főpapi mellkeresztet, alvát, kazulát, pieolust és mozettát visel, mely magánvádló megyéspüspök ruhatárához tartozott, és a képek a ... városbeli Püspöki Palotában készültek, azokat magánvádló személyesen készítette.

A vádlott a levélben tanú2 városbeli homoszexuális prostituáltra hivatkozással híresztelte, hogy tanú3 látta magánvádlót szexuális kapcsolatba lépni egy másodéves növendékkel az ... városbeli szemináriumban. A vádlott által a magánvádlóról híresztelt állítások a magánvádló becsületének csorbítására alkalmasak.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság akként foglalt állást, hogy a vádlott által a Vatikánba küldött levélben foglaltak megvalósítják a Btk. 179.§ (1) bekezdésében foglaltakat. A vádlott tisztában volt azzal, hogy a sértetten kívüli más személlyel közöl a magánvádló becsületének csorbítására objektíve alkalmas tényállítást. A levelet szándékosan küldte el, a célja kifejezetten az volt, hogy a levélben közöltekről a címzett más személy tudomást szerezzen. A nagy nyilvánosság előtti megvalósulást és a jelentős érdeksérelmet okozva történő elkövetést mint minősítő körülményt az elsőfokú bíróság nem látta megállapíthatónak.

Az ítélet ellen a vádlott és védője elsődlegesen az eljárás megszüntetése, másodlagosan felmentés érdekében, a magánvádló jogi képviselője útján a vádtól eltérő minősítés miatt, intézkedés alkalmazása miatt, büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2012. április hó 25. napján kihirdetett 22.Bf. 5972/2012/5. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette, mert az elsőfokú bíróság olyan - a másodfokú eljárásban nem orvosolható - eljárási szabályt sértett, amely lényeges kihatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2012. július hó 10. napján kelt 1.Bhar. 177/2012/9. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf. 5972/2012/5. számú végzését hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasította, mert a feljelentő a személyes meghallgatást tartó bírósági titkár nem szabályszerű eljárása következtében mulasztotta el a személyes meghallgatást. A személyes meghallgatást megelőzően a bírósági ügyintéző telefonos tájékoztatás alapján rögzített tényeket, azaz a bíróság részéről eljáró személyek magatartása eredményeképpen mulasztotta el a feljelentő a személyes meghallgatáson történő megjelenést, mely terhére nem eshet.

A megismételt eljárásban eljáró másodfokú bíróság 2012. október hó 25. napján kelt - a felülbírálat tárgyát képező - ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat az ellene a Btk. 179.§ (1) bekezdésébe ütköző rágalalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a magánvádló viseli, a magánvádló jogi képviselője díját és költségét a magánvádló maga viseli.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást alapvetően megalapozottnak tartotta, azonban kifejtette, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság több ízben az értékítéletét rögzítette akkor, amikor a vádlott magatartása kapcsán a híresztelte kifejezést alkalmazta. Ezért e szóra történő többszöri utalást a tényállásból mellőzte, és a megalapozott adatok mellé beemelte szó szerint a vádlott B. bíborshoz küldött levelének azt a részét, amely a magánvádlóra vonatkozik, és amelyet a magánvádló a rágalalmazás elkövetési magatartásaként tett a magánvádas eljárás tárgyává.

Indokolásában utalt a Fővárosi Törvényszék arra, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 182.§ szerinti valóság bizonyítását végzéssel nem rendelte el ugyan, de az eljárást ténylegesen annak megengedésével folytatta le, hogy a vádlott bizonyíthassa állításai valódiságát, mely bizonyítás azonban nem vezetett eredményre.(ítélet 3. oldal alulról 3. bekezdése)

A másodfokon eljáró bíróság álláspontja az volt, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából alapvető jelentősége annak van, hogy a vádlott milyen adatok alapján, milyen célból, kivel közölt az általa a magánvádlót érintően megismert információk kapcsán. Rámutatott, hogy a vádlott birtokába jutottak olyan dokumentumok, (fényképek és MSN beszélgetések) amelyek a magánvádlónak az egyházi törvényekbe ütköző magatartását vetették fel. Ezért akár annak tisztázása végett, hogy az abban foglaltak nem valósak, volt alapja az azok ellenőrzésére jogosult szervhez fordulni. A levélben a vádlott nem tett többet, pusztán és

tényszerűen a más személyektől származó információkat közölte az egyházi hatósággal, azok valóságtartalma tisztázását kérte, a magánvádlóval kapcsolatosan tényállítást nem tett.

A vádlott az információk valóságtartalmáról annak jellegénél fogva maga nem tudott meggyőződni, azonban az állítások valódisága egyházjogi következményeket vonhat maga után. Annak nincs jelentősége, hogy a vádlott jogosult vagy köteles volt-e a bejelentés megtételére, jelentőséget annak tulajdonított, hogy bejelentése nem volt jogellenes. A vádlott a más személyektől megszerzett információval nem harmadik személyhez, kívülállókhöz, vagy éppen a sajtóhoz fordult, hanem a kivizsgálásra jogosult egyházi szervhez.

A másodfokú bíróság megállapította azt is, (ítélet 4. oldal 2. bekezdés 2. mondata) hogy az ügy vádlott által szándékolt kivizsgálása nem történt meg, hanem az egyház a magánvádló tudomására hozta a levét tartalmát, és ennek birtokában indította meg a magánvádló a büntetőeljárást. A vádlott magatartása nem válik bűncselekménnyé azért, mert az információk valóságtartalmáról nem győződött meg a levél megírását megelőzően. Idézte az EBH-k között közzétett 2011. évi 2394. számú döntést, mely szerint a jogellenesség hiánya nem csupán a hatóság előtt már folyamatban lévő ügyben az adott eljárás érdemével összefüggésben, a joggyakorlás indokolt és szükséges keretei között tett, a becsület csorbítására egyébként objektíve alkalmas tényállítások kapcsán, hanem a hatósági eljárást megindító beadványban részletezett tényközlés tekintetében is megállapítható. Ellenkező esetben ugyanis a jog által biztosított igényérvényesítés lehetősége eleve kizárt lenne.

Végkövetkeztetése az volt, hogy a vádlott konkrét cselekménye a társadalomra veszélyességet, ekként a jogellenességet nélkülözi, a vádlottat bűncselekmény hiányában mentette fel az ellene emelt vád alól.

Az ítélet ellen a magánvádló és nevében jogi képviselője jelentett be fellebbezést a vádlott bűnösségének megállapítása, büntetés kiszabása érdekében.

A magánvádló jogi képviselője a bírósághoz címzett beadványában a vádlott terhére bejelentett fellebbezését fenntartotta, álláspontja szerint a másodfokú bíróság anyagi és eljárásjogi szabályt sértett, amikor az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlott javára megváltoztatta. A másodfokú bíróság a büntető jog szabályainak megsértésével mentette fel az első fokon elítélt vádlottat, mert magatartása jogellenes, tényállásszerű, társadalomra veszélyes és bűnös magatartás. A vádlott amikor levelét a feljelentésben foglalt tartalommal Vatikán Állam miniszterelnökének megírta, nem állt fenn magatartásának a Btk. általános, vagy különös részében megnevezett jogellenességet kizáró ok, sem végszükség, sem jogos védelem, sem jogilag értékelhető körülmény, netán közérdekű bejelentés, amelyet a vádlott a

Kanon jogból eredeztetett, mivel az alaptalan vádaskodás az egyházi törvénykönyvben sem mentesítő ok egyetlen katolikus hívő számára sem. Véleménye szerint tévedett a másodfokú bíróság akkor, amikor kimondta, hogy a vádlott magánvádban írt cselekménye nem jogellenes. A cselekmény akkor jogellenes formálisan, ha büntetőjogi normába ütközik és egyben büntetőjogi szankcióval is fenyegetett, materiálisan pedig akkor, ha jogi tárgyat sért, vagy veszélyeztet és nem állnak fenn jogellenességet kizáró okok. A vádlott magatartása sértette magánvádló emberi méltóságát, társadalmi megbecsülését.

Megalapozatlansági hibákra is hivatkozott. A Dr. T.Á. közjegyzői iroda által kiállított, a másodfokú eljárásban becsatolt közjegyzői okirat tartalmazta tanú3 nyilatkozatát, mely a vádlotti állítást cáfolja. Az egyéb fél1 által a vádlott ellen jóhírnév megsértése miatt indított polgári perben kihallgatásra került tanú2, akit az elsőfokú bíróság nem tudott megidézni, meghallgatása során állította, nem volt arról tudomása, hogy felvétel készített a beszélgetésükről tanú4 és ezt személyiségi jogsértésnek tartotta. Az elsőfokú büntetőeljárás során tanú5 sem nyert meghallgatást annak ellenére, hogy a vádlott védője vállalta nevének és címének bejelentését.

Kifejtette azon álláspontját is, hogy tanú4 vallomását ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből, mert a rágalmozó tények sorozata a mai napig az eljárás során ismeretlenül maradt tanú5-re épül, akiről bizonyíték arra vonatkozóan sincs, hogy élő személy-e, hogy tanú1 G-ként vele beszélgetett-e MSN üzenet formájában a magánvádlóról. Az MSN üzenet nem fogadható el bizonyítékként, az beazonosíthatatlan maradt, ugyanakkor mint okirati bizonyíték is alátámasztja, hogy mindaz, amivel a vádlott a magánvádlót megrágalmazta, nem valós, de alkalmas volt arra, hogy a papi tevékenységét felfüggeszthessék, idős ember léte a magánvádló társadalmilag is ellehetetlenüljön. Álláspontja szerint hamis bizonyíték került benyújtásra, indokolt hamis tanúzás alapos gyanúja miatt a büntetőeljárás megindítása. A Btk.182.§-a a valóság bizonyítását azért rögzíti, mert az elkövető büntethetőségét a törvényhozó ezen intézmény alkalmazásával kizárja. Úgy ítélte meg, hogy a vádlott magatartásának jogellenes volta ezen szabály alkalmazásával kétséget kizáróan megalapozottan eldönthető lett volna, ezzel szemben a valóság bizonyítását sem az első, sem pedig a másodfokú bíróság nem tartotta szükségesnek.

A vádlott cselekménye érdeksértő, jogsértő volt, azaz büntetendő. Érthetetlen és elfogadhatatlan, hogy az alaptalan közérdekű bejelentővel szemben is megállapítható jogkövetkezmény is elkerülje a rágalmozó személyt. Amennyiben nyilvánvalóvá válik, hogy a közérdekű bejelentő rosszhiszeműen járt el, és ezzel bűncselekményt, vagy szabálysértést követett el, másnak kárt okozott, akkor adatai az eljárás kezdeményezésére, illetőleg lefolytatására jogosult szerv, személy részére átadhatók. A vádlott nem az ügy intézése során és nem azzal összefüggésben, nem a jogszabály parancsa alapján tette meg a megállapítását reá vonatkozóan, hanem a Btk.179.§-ába ütköző módon. Jelen esetben a vádlott magatartása azért jogellenes, mert esetében semmilyen kötelezettség teljesítése sem állt fenn. Egyetlen embernek, hívőnek sem kötelezettsége más ember társadalmi megbecsülését, emberi méltóságát sérteni nyomatékos kötelezettség

nélkül. A rágalmozó feljelentést a Kánonjog is szankcionálja. A vádlott nem mentesülhet a felelősség alól azért, mert levelét az egyháznak írta meg.

A nyilvános ülés napján a bíróságra érkezett beadványában a magánvádló jogi képviselője a korábban írtakat kiegészítette. Vitatta, hogy a másodfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból a híresztelésre vonatkozó utalást a tényállásból kirekesztette. Az elsőfokú bíróság nem az értékítéletét rögzítette, hanem a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján állapította meg, hogy a vádlott a rágalmozást a híreszteléssel, mint elkövetési magatartással valósította meg.

A híresztelés lényege, hogy a tényközlés nem az elkövető személyes tudomásán alapul, hanem a mások által tett tényállítás továbbadását, közvetítését öleli fel függetlenül attól, hogy a híresztelő a tényállítás való, vagy valótlan volta kérdésében állást foglal-e. Nyilvánvaló, hogy a tényállítás mellett a híresztelés tényállásba felvétele azért történt, hogy senki se menekülhessen meg a rágalmozás alól, ha valamely tényállítást elterjeszt. A vádlott által írt levélben nem információk voltak a másodfokú bíróság álláspontjától eltérően, hanem tényállítások, melyek nem más személyektől, hanem bizonyítottan egy személytől származtak, aki maga is másoktól szerezte be a vádlott által híresztelt tényállításokat.

Kérte, hogy a harmadfokú bíróság vizsgálja meg azt is, hogy az ügyben nem valósult-e meg közvérdra üldözendő cselekmény. Indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság állapítsa meg bizonyítás útján, hogy a vádlott által becsatolt CD lemez valódi-e, a hamis tanúzás jelen ügyben fennállt-e hamis okirat szolgáltatásával. Ismételten kitért arra, hogy az ügyben a valóság bizonyításának elrendelése hivatalból szükséges lett volna, melynek keretében a bizonyítási teher megfordul, és a vádlottnak kellett volna bizonyítani, hogy amit állított, az igaz. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a vádlott arra hivatkozott érdemi védekezésben, hogy 6 levelet írt a bíborosnak, mint katolikusnak kötelessége volt eljárni. Sérelmezte a másodfokú ítélet azon megállapítását, hogy a vádlott által szándékolt kivizsgálás nem történt meg, e körben hiteles vallomást bíboros1 és bíboros2 adhatott volna. Tudomása szerint az egyház a vonatkozó törvénykönyve alapján vizsgálódott és a magánvádlót nem találta vétkesnek. Ezen előadást az is alátámasztja, hogy a magánvádlót papi hivatása gyakorlása alól nem függesztették fel, mert fő bűnnek számít a homoszexuális cselekedet. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság ítéletében nem hivatkozik arra, hogy érsek1 apostoli nuncius arra hívta fel a magánvádlót, hogy tudassa vele az üggyel kapcsolatos álláspontját. A magánvádló haladéktalanul közölte a kivizsgálás tárgyában cáfolatát és nem kívánta feltárni azon egyházi személyek nevét, akiket a nuncius megkérdezett a vádlott feljelentése kapcsán. Ekkor szilárdult meg benne a feljelentés gondolata. A vádlott által becsatolt képekről egyértelműen bizonyítást nyert, hogy azok elkészítésében nem volt része, az 1. számú tanú vallotta, hogy azokat ő készítette és azok nem a ... városbeli Püspöki Palotában készültek.

Kérdésre előadta, hogy - mivel a harmadfokú eljárásban bizonyításnak nincs helye - nem tartja fenn azon bizonyítási indítványát, amelyet írásbeli beadványában szerepeltetett, azt oly módon fogalmazta át, hogy egy hatályon kívül helyezés utáni

megismételt eljárásban kéri ezen bizonyítás felvételét, mert a valóság bizonyítása jelen ügyben nem mellőzhető.

Perbeszédében az írásban levezetett álláspontját ismételte meg, megerősítette, hogy az egyház kivizsgálta az esetet, de az eredményt nem hozza nyilvánosságra.

A magánvádló előadta (írásban is csatolta), hogy a vádlott nem jószándékból, a katolikus egyház féltésétől vezérelve cselekedett a feljelentéskor, hanem kitalált, kreált, jól felépített hazugságokkal és rágalmakkal igyekezett őt lejáratni hazug dokumentáció készítésével. Kijelentette, hogy homoszexuális cselekedetet nem követett el, mulasztottak a bíróságok, amikor tanú5-öt, tanú2-t és tanú3-at nem hallgatták ki tanúként. Tévedett a másodfokú bíróság akkor is, amikor az ügyet nem utalta vissza első fokra a valóság bizonyítására. Számára világossá vált, hogy a vádlott a ... városbeli Székesegyház orgonájának újabb átépítéséből történő kimaradása miatt akart rajta bosszút állni. Kérte, hogy a bíróság ítéletével ne osztozzon koncepciós perek ítéletének szégyenében.

A vádlott védője perbeszédében előadta, hogy a korábban hivatkozott polgári perben másodfokú ítélet született, mely az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, azaz polgári bíróság is megállapította, hogy a jó hírnév sérelme nem történt meg a vádlott magatartása kapcsán. Kifejtette, hogy a vádlott részéről a magánvádlóval kapcsolatosan egy levél ment a nunciatúrára, a magánvádló jogi képviselője által hivatkozott 6 levél valótlan állítás. A vádlott magatartása nem volt jogellenes, az egyház nem folytatta le a vizsgálatot, hívőként kötelessége volt a levél elküldése. Helyesen járt el a másodfokú bíróság, amikor úgy foglalt állást, hogy az ügyben a valóság bizonyítás szükségtelen volt és megállapította a vádlotti magatartás jogellenességének hiányát. A másodfokú bíróság által is meghivatkozott EBH-ra figyelemmel a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A vádlott cáfolta, hogy bármilyen bosszú motiválta volna. A bíborostól kérte a kivizsgálást, de mivel elutasította - erre vonatkozóan érsek1 részére írt levelét csatolta - kénytelen volt Rómához fordulni, a püspököt csak Róma vizsgálhatta.

A levél azt tartalmazza, hogy a nunciatúra nem bíróság, nem feladata az ítékezés a levelekben felterjesztett ügyekben. Tudatta a vádlottal, hogy tudomással bír arról a tényről, hogy rágalmazás vétsége miatt az érintettek pert kezdeményeztek ellene, a perek eredményeire várnak. Kérte, hogy a továbbiakban semmilyen iratot ne küldjön, mert azok nem kerülnek megfontolásra.

Szolgálati úton járt el, senki nem bérelte fel és nem akarta a püspököt megbuktatni. Szükségtelen a levél tartalma valóságának bizonyítása, ezt megerősíti a személyiségi jogi per jogerős ítélete is. Állította, hogy a becsatolt anyagok nem voltak hamisak, koholtak, csak a kapott értesítéseket továbbította különböző dokumentumokkal alátámasztotta. Kiemelte, hogy tanú4 tanúvallomását nem vonták kétségbe az eljáró bíróságok, míg tanú1 vallomása annak ellentmondásossága miatt erősen megkérdőjelezhető.

A harmadfokú bíróság a másodfellebbezés alapján megvizsgálta a Be.387.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást és megállapította, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bíróság betartotta.

A magánvádló jogi képviselője által hivatkozott közvádas eljárás lehetősége nem vetődött fel, helyesen járt el az első- és másodfokú bíróság, amikor a magánvádas eljárás keretei között folytatta le az eljárást.

Megállapította a Fővárosi Ítéltábla azt is, hogy a másodfokú eljárásban kiegészített, módosított tényállás megalapozott, a magánvád kereteire is figyelemmel semmilyen kiegészítésre nem szorul, a Be.388.§ (1) bekezdése szerint a határozatot arra a tényállásra alapította, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta.

A harmadfokú bíróság a magánvádló jogi képviselője által felvetetteket figyelembevétel vizsgálat tárgyává tette azt is, hogy az Egyházi Törvénykönyv előírásai, az egyház és állam elkülönülésének szabályozása kihatnak-e jelen ügyre a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló 1990. évi IV. törvény, valamint a 2012. január hó 1. napjától hatályos 2011. évi CCVI.tv. tükrében. Foglalkozott e mellett a valóságbizonyítás szükségességével, mellyel kapcsolatosan a másodfokú bíróság is - rövid indokolással - állást foglalt.

Bíboros2 prímás érseknek a polgári eljárásba becsatolt válaszelevele is utal a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló fentebb hivatkozott törvényekre, mely szerint amennyiben olyan kérdéssről van szó, amely egy személynek csupán az egyházon belüli jogállását, az ezzel kapcsolatos egyházi előírások érvényesítését illeti, a magyar jog szerint a világi bíróság nem illetékes, az 1990. évi IV. tv. 15.§ (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban az egyház az államtól elválasztva működik. A (2) bekezdés kimondja: „az egyház belső törvényeinek, szabályainak érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható”. Az egyházakra vonatkozó 2011. július hó 11. napján elfogadott új törvény 10.§ (1) bekezdése az elkülönülést ugyancsak megfogalmazza, a (2) bekezdés szerint pedig „az egyház hitelvei és belső törvénye, szervei, illetve szervezeti és működési szabályzata vagy azoknak megfelelő más szabályzata alapján hozott határozat érvényre juttatására állami kényszer nem alkalmazható, azt az állami hatóságok nem vizsgálhatják. Az egyház belső egyházi szabályon alapuló döntését állami szerv nem módosíthatja vagy bírálhatja felül, a jogszabályban nem szabályozott belső jogviszonyokból eredő jogviták elbírálására állami szervnek nincs hatásköre.”

Tekintettel arra, hogy a magánvádló jogi képviselője sérelmezte a másodfokon eljáró bíróság részéről érsek¹ apostoli nuncius magánvádló felé irányuló felhívása értékelésének elmaradását, a harmadfokú bíróság vizsgálta, hogy az erre történő reflektálás szükséges-e az ügy elbírálásához. (érsek¹ feljelentett ellen a vádlott feljelentő által levéltitok megsértése vétsége miatt indított büntetőeljárást a Budai Központi Bíróság 16.B.XII.2261/2009/2. számú végzésével bűncselekmény - társadalomra veszélyesség - hiányában megszüntette.)

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok - bár az indokolás e körben szűkszavú - helyesen foglaltak állást abban a körben, hogy a valóságbizonyítás szükségtelen volt. Indokolatlan a magánvádló jogi képviselője által indítványozott megismételt eljárásban annak bizonyítása, hogy az egyházon belül lefolytatott belső vizsgálat milyen eredménnyel zárult, mert ezt épp a magánvádló nem kívánta nyilvánosságra hozni. Ezért a hivatkozott törvényi rendelkezésekre tekintettel azok büntetőeljárásban történő megismerése kizárt. Az egyházi belső vizsgálat érintette ugyanis épp a magánvádló volt, így szándéka ellenére a világi bíróság ennek eredményét márcsak azért sem értékelheti, mert az egyházi törvényeknek, belső szabályoknak a büntetőjogi rendelkezések nem feleltethetők meg. Ellenkező jogértelmezés esetén olyan tények kerülnének nyilvánosságra az egyházi eljárásból, melyet a magánvádló maga is ellenzett. Márpedig e körülmény ellentmondásban áll az eljárási törvénynek a bizonyítási teherrel kapcsolatos, Be. 4. § (1) bekezdésének alapvető, illetve a magánvádas eljárásra vonatkozó Be. 494. § (1) bekezdésének speciális rendelkezéseivel; a Be. 75. § (1) bekezdés 2. mondatában írtakkal: erre irányuló indítvány hiányában a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására.

A másodfokú bíróság utalt rá, hogy a valóságbizonyítás nem került elrendelésre, de az elsőfokú bíróság az eljárást ténylegesen annak megengedésével folytatta le, hogy a vádlott bizonyíthassa állításai valódiságát, mely nem vezetett eredményre. Pontosan megfogalmazva az elsőfokú bíróság arra vezetett bizonyítást, hogy a vádlott tudomására jutott információknak volt-e, illetve mi volt az alapja.

A büntetőjogi felelősség elbírálása szempontjából relevanciával az bír, a vádlottnak tudnia kellett-e, a körülményekből számára nyilvánvalónak kellett-e lennie, hogy az általa előadottak valótlan tartamúak, a fényképek és MSN beszélgetés láttán erre vonatkozó következtetést le kellett-e vonnia. A lefolytatott bizonyítás alapján erre vonatkozó adat nem merült fel, ezért helyes a másodfokú bíróság 3. oldal utolsó bekezdésében foglalt azon megállapítása, hogy a vádlott birtokába olyan dokumentumok jutottak, amelyek a magánvádlónak az egyházi törvényekbe ütköző magatartását vetették fel, ezért volt alapja a kivizsgálásra jogosult egyházi szervhez fordulásra.

A másodfokú bíróság határozatának 4. oldal 2. bekezdése 2. mondatának első tagmondatát - az ügy vádlott által szándékolt kivizsgálása az egyházon belül nem történt meg - a harmadfokú bíróság az indokolásból mellőzi, mert e tényre az eljárás során bírói bizonyossággal nem volt következtetés vonható, és további felderítése a jogi szabályozásra figyelemmel nem lehetséges.

Egyetértett a másodfokú bíróság hivatkozásával a harmadfokú bíróság atekintetben is, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított híresztelés nem állapítható meg. A vádlott a tudomására jutott információt nem harmadik személyekhez, kívülállókhoz, a sajtóhoz juttatta el (híresztelte), hanem a kivizsgálásra jogosult egyházi szervhez fordult bizalmas jelzésű FedEx útján B. bíborshoz eljuttatott levélben. E körben helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság az EBH2011. 2394. számú eseti döntésre, amely ilyen esetben kizárja a tényközlés jogellenességét.

Ezt követően a nuncius tevékenysége ismert csupán, mely szerint tájékoztatást kért magánvádló megyéspüspöktől arra nézve, hogy az ellene a vádlott által írt feljelentő levélben felhozott vádakkal kapcsolatban fejtse ki álláspontját. [Az Egyházi Törvénykönyv szerint a nuncius a pápa személyét képviseli, tartós jelleggel, a helyi katolikus egyház, és az állam illetve a hatóságok felé is. (363.k.1.§) Feladata, hogy egyre erősebbé és hatékonyabbá tegye az Apostoli Szentszék és az illető részegyházak közötti egységet. Ennek a részegyházakkal kapcsolatos, vagyis az egyház belső életéhez tartozó körben a Szentszék követének az egyetemes egyházjog számos konkrét teendőjét is megjelöli. (364.k.) Az első ilyen feladat információs jellegű. Értesítenie kell az Apostoli Szentszéknek mindazokról a körülményekről, amelyek az adott részegyházak életét befolyásolják, valamint a lelkek javát, az egyház működését a maga általánosságában érintő dolgokról. Ugyanakkor informálnia, tanácsaival, de tevékenységével is támogatnia kell az adott területen dolgozó püspököket.]

A bírói gyakorlat egységes atekintetben, hogy a hivatalos eljárásban benyújtott eljárást kezdeményező beadvány tartalmilag kizárólag akkor minősíthető jogsértőnek, ha a bejelentő indokolatlanul bántó és sértő tartalmú közléseket tesz, vagy már a kezdeményezéséskor is nyilvánvaló a körülményekből, hogy az általa előadottak valótlan tartalmúak. Jelen ügyben fel sem vetődik, hogy a vádlott számára nyilvánvaló kellett legyen, hogy az általa előadottak valótlanok, azt fényképek és MSN beszélgetés támasztotta alá, ezért magatartása nem jogellenes. Levele a fentebb idézett törvényekre is figyelemmel megfeleltethető a hivatalos eljárásban benyújtott eljárást kezdeményező beadvánnyal a magánvádló jogi képviselőjének érvelésével ellentétben.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla a magánvádló jogi képviselője további érveit sem, melyekkel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék is kifejtette álláspontját, mellyel a harmadfokú bíróság messzemenőig egyetértett, ezért a másodfokú határozatot helyes indokainál fogva a Be.397.§ szerint helybenhagyta.

Észlelte a harmadfokú bíróság, hogy a magánvádló sem a másodfokú, sem a harmadfokú eljárás illetékét nem rótta le. Az 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 52.§(1) bekezdése szerint a fellebbezés illetéke mind a másod, mind a harmadfokú eljárást eredményező jogorvoslat megtételekor 10.000 forint volt, ezért a magánvádlót az illeték 15 napon belüli pótlólagos lerovására hívta fel az iratoknál leletezés terhe mellett, melyről az Itv. 74.§ (1) bekezdése rendelkezik.

Budapest, 2013. április hó 5. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Dr. Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2012. október hó 25. napján kelt 24.Bf. 10.622/2012/6. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar. 387/2012/15. számú végzése folytán 2013. április hó 5. napján jogerőre emelkedett és a költségek viselésére vonatkozóan végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2013. április hó 5. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő